Dosarul nr. 5r-815/2025
nr. PIGD: 4-25138450-09-5r-29092025

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

26 noiembrie 2025 or. Fălești

Judecătoria Bălți (sediul Fălești) în componența
președintelui de ședință, judecător Lilia Trocin
grefier Lungu Mariana

examinând, în ședință de judecată publică, contestația lui Muntean Valentina depusă în cadrul procesului contravențional intentat în privința sa conform art. $47^1$ alin. (1) Cod contravențional al RM,- c o n s t a t ă:

**I.** La data de 12.09.2025, Muntean Valentina a depus contestație în cadrul procesului contravențional intentat în privința sa conform art. $47^1$ alin. (1) Cod contravențional al RM, prin care solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din data de 08.05.2025, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu lipsa faptei contravenționale.

În motivarea contestației, contestatarul a menționat că, la data de 05.09.2025 a primit prin poștă încheierea executorului judecătoresc din care a aflat că în privința sa există un proces-verbal cu privire la contravenție din data de 08.05.2025 și decizie de sancționare, prin care i-a fost aplicată o amendă de 25000 lei pentru fapte de corupție electorală pasivă, pe care nu le-a comis. Nu a participat la examinarea cauzei contravenționale, nu a interacționat cu nici un polițist pe acest subiect, nu a cunoscut că în privința sa este intentat asemenea proces, nu a fost citată niciodată la poliție, nu a primit prin poșta terestră citație sau copia procesului-verbal. Astfel, agentul constatator a admis în procesul-verbal cu privire la contravenție date false precum că ar fi fost prezentă la examinarea cauzei.

Procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare le-a primit de la executorul judecătoresc la data de 05.09.2025.

La data de 08.05.2025 în localitatea *****, agentul constatator ar fi stabilit precum că ar fi implicată în contravenția de corupere electorală pasivă, în calitate de alegător, pentru a participa la referendumului constituțional și alegerile prezidențiale din 20.10.2024 Se invocă faptul precum că ar fi acceptat o sumă de bani prin intermediul aplicației bancare PSB pentru a exercita votul în anume fel, în favoarea unui bloc politic. Pentru aceste presupuse fapte i s-a aplicat o sancțiune cu amendă semnificativă.

Nu recunoaște vina. Nu a avut niciodată instalată aplicația mobilă in PSB, nu a primit de la PSB niciodată mesaje, cu atât mai mult cu conținut financiar pentru a vota în favoarea unui anumit partid sau candidat. Nu a pretins, acceptat sau primit niciodată mijloace bănești sau alte bunuri, servicii sau privilegii de la nici un partid in scop de corupție electorală. Nu este de acord cu procesul verbal și decizia de sancționare, considerând că a fost adoptată contrar prevederilor legale și în contradicție totală cu circumstanțele de fapt. Despre încălcările admise la întocmirea deciziei asupra cauzei contravenționale, conform art. 5 Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de comiterea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale, decât în conformitate cu legea contravențională. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale sunt interzise. Legea contravențională nu urmărește cauzarea de

suferinţe fizice sau lezarea demnităţii omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

În aşa mod a fost sancţionat/ă potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată şi pe care nu a comis-o. Temei de încetare a procesului contravenţional constituie inexistenţa faptului contravenţiei, potrivit lit. a) alin. (1) art.441 CC, temei de încetare a procesului contravenţional.

Această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea la speţă a prevederilor art.425 şi 442 alin. (1) CC, ori în situaţia respectivă este imposibil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravenţional şi aplicarea sancţiunii. Menţionează că omisiunea enunţată de rând cu celelalte, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată.

Procesul verbal cu privire la contravenţie reprezintă in primul rând un act de învinuire împotriva persoanei, astfel fapta imputată trebuie să fie certă, cIară şi previzibilă. În speţă se atestă neclaritatea învinuirii, prin ce i-a fost lezat dreptul la apărare, or împotriva unei învinuiri incerte persoana acuzată nu se poate apăra. Procesul-verbal cu privire la contravenţie trebuie să conţină menţiunile prevăzute la art. 443 Cod contravenţional. Lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul verbal atrage nulitatea absolută a acestuia, în conformitate cu art.445 alin.1 CC al RM. Menţionează că procesul verbal s-a întocmit cu grave erori de formă şi conţinut. Unul din elementele de bază ale procesului verbal este data săvârşirii faptei contravenţionale şi circumstanţele comiterii.

Agentul constatator nu a indicat data (ziua, luna, anul) comiterii faptei contravenţionale, ceea ee în cazul contravenţiei prevăzute de art. 47(I) CC al RM este o condiţie obligatorie, de validitate a procesului-verbal, or acest articol a fost introdus în CC al RM abia la 15 august 2024. Astfel, indicarea unei perioade generice şi nu a unei date concrete, a condus la sancţionarea sa pentru o faptă neprevăzută de Lege prin ce a fost încălcat art. 7 CEDO – nici o pedeapsă fără lege.

Potrivit Curţii Europene, încălcările de lege comise în cadrul procesului nu trebuie reparate în detrimentul persoanei trase la răspundere contravenţională.

Omisiunile respective, aşa cum va fi elucidat în alineatele ce succed, au afectat in mod esenţial modul în care în prezenta speţă agenţii statului au înţeles să răstoarne prezumţia de nevinovăţie, ce potrivit art. 445 alin. (2) CC determină nulitatea procesului verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei agentului constatator.

Menţionează că agentul constatator, care potrivit dispoziţiilor legale enunţate, era obligat să desfăşoare toate acţiunile pentru constatarea faptei contravenţionale, întocmind în acest sens un proces verbal cu privire la contravenţie, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta şi pedeapsa, s-a limitat doar la o întocmire formală a procesului verbal cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenţionale. Agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravenţional şi nu a elucidat toate aspectele speţei si n- a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăţia contravenientei.

Cu referire la aspecte de fond. Potrivit deciziei de sancţionare ar fi acceptat /primit personal bani pentru a exercita într-un mod anume votul la alegeri. Aceste concluzii sunt simple presupuneri, nefiind întemeiate pe probe.

Reiterează, nu a avut niciodată instalată aplicaţia PSB în telefonul mobil, nu a primit niciodată mesaje cu conţinut financiar de la PSB. Nu a acceptat sau primit bani în scop de

corupţie electorală. Nu a avut niciodată nici un fel de raporturi cu Banca din Federaţia Rusă PromsvyaziBank, nu a deţinut şi nu deţine card bancar fizic sau virtual, nu a transmis datele personale către Bancă, astfel nu a primit nici un fel de mesaj de la Bănci.

Dacă agentul constatator dispune de această informaţie, menţionează că expedierea mesajelor presupune o acţiune voluntară doar din partea expeditorului, destinatarul mesajelor Ie poate şterge, bloca, ignora, doar după ce ajung în mesageria telefonului. Prin urmare, nu poate exista elementul de acceptare sau primire a mesajelor ca manifestare a laturii obiective a contravenţiei imputate prin simplul fapt de expediere a mesajelor de către un expeditor, acţiune pe care destinatarul mesajelor nu o poate influenţa. Cu atât mai mult că contravenientului i se impută acceptarea /primirea mijloacelor financiare prin aplicaţia PSB.

Este absolut evident că în lipsa conţinutului mesajelor respective, prezenţa în telefonul mobil a aplicaţiei PSB, coroborate cu alte probe cum ar fi relaţiile contractuale ale contravenientului cu Banca PSB, deţinerea unui card bancar, fizic sau virtual, asociat aplicaţiei PSB - fapta contravenţională imputată este una inventată. Agentul constatator nu a realizat o investigaţie nemijlocită, personală şi eficientă pentru a demonstra fapta imputată, dacă pretinde că există, ci a desfăşurat o activitate defectuoasă, sancţionând-o pe propriile supoziţii şi presupuneri, în lipsa de probe. Aşa numitele probe ale agentului constatator nu permit verificarea obiectivă a faptelor de către instanţa de judecată. Prin urmare, instanţa nu poate menţine o condamnare în lipsă de probe pentru că înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

În drept îşi întemeiază contestaţia pe art. 6) CEDO, art. 20-21 din Constitutie, art. 5, 7, 381, 384, 441, 443, 445, 448, 454, 462 Cod contravenţional.

**II.** În şedinţa de judecată, **contestatara** s-a prezentat şi a comunicat instanţei că-şi susţine contestaţia, nu a primit nimic de la Şor. La ei în mahala a venit doamna N. Echim, care acum se află în Italia şi ia cerut telefonul, zicându-i că va primi ajutor material, dar nu a primit nimic.

**Agentul constatator Ursu Ion,** în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, dar a depus referinţă în formă scrisă pe marginea contestaţiei în care a menţionat următoarele:

De către organul de urmărire penală Direcţia Generală a CNA a fost pornită cauza penală pe baza semnelor constitutive a infracţiunii prevăzute de art. $181^3$ Cod penal, *finanţarea partidelor politice, a grupurilor de iniţiativă, a concurenţilor electorali sau a participanţilor la referendum din surse interzise de lege săvârşită în proporţii mari,* examinată de Procuratura Anticorupţie.

În cadrul examinării cauzei penale menţionate de către organele de drept a R. Moldova, a fost stabilit că cet. Ilan Şor constituind şi devenind conducătorul unui grup criminal organizat şi alte persoane din anturajul său, au pus la cale un plan infracţional de sporire a influenţei sale politice asupra sistemului puterii de stat în R. Moldova, finanţarea ilegală a concurenţilor electorali, manifestat prin racolarea unor conducători, membri, simpatizanţi de partid, grupuri de iniţiativă, viitori concurenţi electorali, promiţându-le în schimbul loialităţii şi promovării intereselor sale politice, remunerări financiare în proporţii deosebit de mari în aşa măsură încât să influenţeze rezultatele scrutinelor electorale.

Astfel, pe întreg teritoriul țării, după o schemă bine conturată, repartizată pe regiuni, raioane, localități, au fost organizate grupuri de persoane, președinți de oficii, brigadieri, negociatori, curieri, executori care desfășurau diferite activități infracționale și anume cu racolarea alegătorilor, acumularea datelor cu caracter personal, precum și suportul informațional privind instalarea aplicației mobile de tip banking-PSB a băncii comerciale PromsveaziBank din Federația Rusă, prin intermediul cărora au fost oferiți și dați bani, inclusiv prin transferuri bancare, persoanelor cu drept de vot din țară, care și-au exprimat acordul de a oferi datele cu caracter personal pentru a fi remunerați financiar, în scopul determinării exercitării într-un anumit mod a drepturilor electorale.

În cadrul examinării cauzei penale menționate supra, pentru stabilirea și identificarea tuturor participanților, au fost autorizate măsuri speciale de investigații-identificarea abonatului sau utilizatorului rețelelor de comunicații electronice naționale Orange, Moldcell, Moldtelecom, în scopul documentării acțiunilor ilegale ale subiecților implicați. Toate măsurile speciale de investigații au fost autorizate la judecătorul de instrucție, conform prevederilor legislației în vigoare, ca urmare s-a stabilit că persoanele de pe teritoriul țării care au pretins, acceptat și primit bani și alte bunuri cu scop de a exercitat dreptul său electoral, de a vota în favoarea unor sau altor candidați, despre care erau informați prin intermediul persoanelor afiliate lui Ilan Șor în cadrul scrutinelor electorale.

În sectorul financiar-bancar din R. Moldova din cauza sancțiunilor prin care se operează transferurile bancare internaționale, nu pot fi efectuate tranzacții cu băncile comerciale din Rusia, de unde și a apărut necesitatea instalării aplicației banking PSB în telefonie mobilă, motivul fiind că este imposibil de a efectua transferuri de bani prin alte modalități, banii pentru coruperea alegătorilor puteau fi aduși în R. Moldova doar fizic și prin aplicația banking PSB.

Astfel, în cadrul examinării comunicațiilor electronice a fost stabilit că contravenientul, în perioada anului 2024, a primit câteva SMS-uri de la banca comercială PSB și nu de la persoane fizice prin intermediul băncii comerciale PSB.

Din materialele acumulate nu s-a constatat vreo circumstanță, care să excludă caracterul contravențional al faptei sau care înlătură răspunderea contravențională și anume ajunge la concluzia că, contravenientul a pretins, a acceptat și primit, personal sau prin mijlocitor, mijloace bănești, bunuri sau privilegii sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor din 20.10.2024.

Astfel, consideră că în acțiunile contravenientei se întrunesc elementele contravenției prevăzute de art. $47^1$ al. 1) Cod contravențional, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune, fiind întocmit procesul verbal cu privire la contravenție cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă.

**III.** Audiind/lecturând poziția părților, cercetând materialele dosarului, analizând probele din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității lor, iar ansamblul probelor – din punct de vedere al coroborării lor, instanța consideră contestația este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform art.458 alin.(1) Cod contravenţional, *examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine:*

*a) caracterul veridic al contravenţiei imputate;*

*b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional;*

*d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale;*

*f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei*

În conformitate cu art.8 alin.(2) din Codul contravenţional, *este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.*

În conformitate cu prevederile art.10 Cod contravenţional, *constituie contravenţie fapta - acţiunea sau inacţiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională*.

Conform art.381 alin. (4) Cod contravenţional, *autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.*

În conformitate cu art.440 alin.(1) Cod contravenţional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesul verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.*

În conformitate cu art.442 alin.(1) Cod contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.*

Conform art.453 alin.(3) Cod Contravenţional, *instanţa de judecată apreciază probele, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o, cercetînd toate probele cercetate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu- se de lege. Totodată, instanţa de judecată la înfăptuirea justiţiei se bazează pe probele prezentate de părţi şi nu este abilitată cu dreptul de a colecta desinestătător probe, întru verificarea argumentelor invocate de către participanţii la proces.*

Potrivit art. 395 al. 2) Cod contravenţional, instanţa judecă:

*2) contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului.*

*($1^1$) Contestaţia împotriva deciziei în cauza contravenţională se examinează de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia ori de către instanţa de la locul unde îşi are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art.394 alin.($1^1$). Contestaţia împotriva deciziei în*

*cauza contravențională prevăzută în capitolul XIII din cartea întâi se examinează de către instanța de judecată în a cărei raze teritorială a fost săvârșită contravenția.*

Potrivit art. 448 Cod contravențional *„(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul când aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă supra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447 alin. (8). (...) (4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă".*

**Curtea Constituțională a emis decizia nr. 1 la 21.01.2025 de inadmisibilitate a sesizărilor privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 47[1] din Codul contravențional**, pronunțându-se pe marginea multiplelor sesizări privind excepția de neconstituționalitate ridicate în cadrul unor cauze similare conexe.

Astfel, Curtea a reținut următoarele la pct. 303-323 decizia nr. 1 din 21.01.2025:

*303. Examinând excepțiile de neconstituționalitate, Curtea observă că autorii pun în discuție următoarele chestiuni: (i) dacă la adoptarea normei contestate Parlamentul a respectat procedura de adoptare a actului legislativ; (ii) dacă norma prevăzută la articolul 47[1] alin. (1) din Cod este formulată cu suficientă precizie; (iii) dacă limitele sancțiunii prevăzute pentru comiterea contravenției permit o individualizare în funcție de circumstanțele cauzei; (iv) dacă sancțiunea prevăzută pentru comiterea contravenției este una disproporționată; (v) dacă la stabilirea clauzei de impunitate, prevăzută la alineatul (3) al articolului 47[1], legislatorul a admis o neconcordanță cu articolele 26 și 384 din Codul contravențional.*

*304. Referitor la respectarea de către Parlament a procedurii de adoptare a normei contestate, Curtea reține că, potrivit Constituției, Parlamentul trebuie să respecte anumite condiții atunci când adoptă o lege organică, cum ar fi cvorumul decizional, votul majorității deputaților aleși, cel puțin două lecturi, trimiterea legii spre promulgare și publicarea legii în Monitorul Oficial (articolele 74 alin.(1), (4) și 76). Cu privire la alte reguli de ordin procedural, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că acestea sunt susceptibile să fie supuse controlului de constituționalitate doar în măsura în care se demonstrează că încălcarea unei asemenea prevederi ar echivala cu încălcarea unuia dintre principiile constituționale fundamentale privind procedura de adoptare a legilor. În acest context, pentru a asigura un remediu efectiv împotriva viciilor de procedură care au fost admise eventual de Parlament la adoptarea legilor, Curtea și-a extins competența la examinarea respectării regulilor parlamentare stabilite expres de Constituție, precum și a regulilor care rezultă în mod implicit din Constituție (a se vedea DCC nr.109 din 29 septembrie 2020, § 22; a se vedea, mutatis mutandis, HCC nr.14 din 27 aprilie 2021, §§ 30-31). În această cauză, Curtea observă că autorii sesizărilor nu au argumentat care principiu constituțional care guvernează desfășurarea procedurilor parlamentare a fost încălcat. Curtea poate verifica o prevedere contestată din perspectiva Constituției, nu din perspectiva corespunderii acesteia cu alte legi (e.g. Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative). Autorii*

*excepţiilor nu pun în discuţie o problemă de constituţionalitate. Prin urmare, acest capăt al sesizărilor este inadmisibil.*

*305. Referitor la pretinsa lipsă de precizie a termenilor „pretinderea", „acceptarea" şi „primirea" de la alin. (1) al articolului 47[1], Curtea reaminteşte că preeminenţa dreptului presupune, inter alia, asigurarea legalităţii şi a certitudinii juridice. În special în materie penală, dispoziţiile articolului 22 din Constituţie, împreună cu prevederile articolului 7 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, garantează principiul legalităţii incriminării şi a pedepsei penale (nullum crimen, nulla poena sine lege). Curtea a constatat în jurisprudenţa sa că caracterul general al legii contravenţionale şi scopul pedepsei, care este atât de a pedepsi, cât şi de a preveni, sunt suficiente pentru a arăta că sunt aplicabile principii similare celor două legi: contravenţională şi penală (a se vedea HCC nr. 10 din 10 mai 2016, §§ 47-48; DCC nr. 74 din 6 iulie 2023, § 29).*

*306. Autorii invocă faptul că nu este clar prin ce metode o persoană ar putea „pretinde" foloase necuvenite şi că legea nu face o distincţie între termenul „acceptare" şi „primire" a bunurilor.*

*307. Curtea notează că destinatarul legii poate stabili sensul prevederii contestate prin aplicarea simplă a regulilor de interpretare lingvistică, pornind de la sensul uzual al cuvintelor criticate (a se vedea DCC nr.76 din 27 iunie 2024, § 27).*

*308. În jurisprudenţa sa, Curtea a reţinut că legea penală nu poate să exceleze în texte explicative. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Astfel, rolul decizional conferit instanţelor de judecată urmăreşte tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (a se vedea DCC nr. 58 din 22 aprilie 2021, § 21; DCC nr. 78 din 16 iunie 2022, § 25).*

*309. Curtea observă că criticile autorilor se referă la chestiuni de interpretare şi de aplicare a legii. Totuşi, aceste chestiuni nu ţin de competenţa Curţii Constituţionale. Această competenţă le revine, prin definiţie, instanţelor de judecată (a se vedea DCC nr.172 din 7 decembrie 2023, § 18).*

*310. Referitor la sintagma „**exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale", care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana şi-a exercitat votul, Curtea menţionează că articolul 47[1] alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă**. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală şi nu obligă autorităţile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existenţa unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituţie.*

*311. Din aceste considerente, Curtea constată că dispoziţiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin.(3) şi 23 alin.(2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.*

*312. Referitor la critica de neconstituţionalitate a limitelor amenzii prevăzute la articolul 47[1] alin. (1) din Codul contravenţional, în jurisprudenţa sa, Curtea a notat că articolul 20 din Constituţie devine incident atunci când este afectat principiul individualizării sancţiunii. Legislatorul nu poate reglementa o sancţiune astfel încât să lipsească instanţa de judecată de posibilitatea de a o individualiza în mod efectiv şi rezonabil. Limitarea rolului instanţei de judecată lipseşte de substanţă garanţiile dreptului la un proces echitabil, consacrat de articolele 20 din Constituţie şi 6 din Convenţia Europeană (a se vedea HCC nr.18 din 30 iunie 2020, § 40, § 109).*

*313. Curtea notează că fapta de corupere electorală pasivă prevăzută la articolul 47[1] alin. (1) din Codul contravenţional se sancţionează cu amendă în mărime de la 500 la 750 de unităţi convenţionale.*

*314. În acest caz, Curtea observă că diferenţa dintre limita minimă şi cea maximă este de 250 unităţi convenţionale. Astfel, Curtea reţine că există o diferenţă suficientă între limita minimă şi limita maximă a sancţiunii, care îi permite agentului constatator şi instanţei de judecată să individualizeze amenda în funcţie de circumstanţele precise ale faptei comise (a se vedea, a contrario, HCC nr. 18 din 30 iunie 2020). Mai mult, diferenţele dintre limitele sancţiunii contravenţionale în discuţie sunt comparabile cu diferenţele dintre limitele sancţiunilor pentru comiterea altor contravenţii stabilite de legislator. Acestea nu restrâng competenţa instanţei de judecată de a exercita un control de jurisdicţie deplină în privinţa individualizării şi aprecierii proporţionalităţii sancţiunii prin raportare la circumstanţele cazului şi nu contravin articolului 20 din Constituţie.*

*315. Referitor la incidenţa articolului 46 din Constituţie, autorii excepţiilor au afirmat că amenda prevăzută de articolul 47[1] alin. (1) din Codul contravenţional este una excesivă şi nu este proporţională cu gravitatea faptei comise, în comparaţie cu alte încălcări din domeniul dreptului electoral.*

*316. Cu privire la amenzi, Curtea Europeană a menţionat că acestea trebuie considerate imixtiuni în dreptul de proprietate al contravenientei, pentru că lipsesc persoana vizată de o parte din patrimoniul său, i.e. de suma de bani pe care trebuie să o plătească (a se vedea Mamidakis v. Grecia, 11 ianuarie 2007, § 44; S.C. Complex Herta Import Export S.R.L. Lipova v. România, 18 iunie 2013, § 31).*

*317. Curtea notează că votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).*

*318. Astfel, sancţionarea coruperii alegătorilor urmăreşte scopul asigurării integrităţii şi caracterului democratic al proceselor electorale prin exercitarea necondiţionată a drepturilor electorale. Prin urmare, politica penală a Parlamentului urmăreşte să descurajeze actele de corupţie electorală, inclusiv prin stabilirea unui sistem efectiv de sancţiuni.*

*319. Curtea reaminteşte că incriminarea faptelor, stabilirea pedepsei pentru acestea, precum şi regimul executării acestora ţin de competenţa Parlamentului şi se bazează pe raţiuni de politică penală. Parlamentul posedă, în acest sens, o marjă discreţionară, în măsura în care nu afectează de o manieră nejustificată drepturile fundamentale ale persoanei şi respectă principiile constituţionale (a se vedea, mutatis mutandis, DCC nr. 49 din 31 mai 2018, § 29; DCC nr. 88 din 12 septembrie 2019, § 19, DCC nr. 54 din 2 iunie 2020, § 28). Totuşi, această marjă discreţionară a legislatorului nu trebuie să afecteze principiul proporţionalităţii sancţiunii aplicate prin raportare la fapta contravenţională şi la circumstanţele cazului. Parlamentul trebuie să estimeze, in abstracto, în funcţie de o serie de criterii, printre care şi frecvenţa fenomenului infracţional sau gradul de pericol social al acestuia, care sunt limitele de pedeapsă potrivite (DCC nr. 124 din 25 noiembrie 2019, § 22).*

*320. Curtea observă că Codul contravenţional reglementează atât criterii generale de individualizare a sancţiunii (articolul 41), circumstanţele atenuante şi agravante (articolele*

*42 și 43), cât și posibilitatea instanței de judecată de a aplica o sancțiune mai blândă decât cea prevăzută de lege (articolul 44[1]).*

*321. De asemenea, legislatorul a prevăzut la articolul 47[1] alin. (3) o clauză de impunitate în caz de autodenunțare sau contribuire activă la descoperirea ori la contracararea săvârșirii faptei de corupere electorală. Deși autorii sesizărilor invocă pretinsa neconcordanță dintre mai multe prevederi ale Codului contravențional, care ar face imposibilă aplicarea acestei prevederi, Curtea menționează că în cazul liberării persoanei de răspundere contravențională conform prevederilor articolului 47[1] alin. (3) din Cod, procesul contravențional urmează a fi încetat (articolul 441 alin. (1) lit. h) din Cod).*

*322. Curtea notează că o pretinsă incompatibilitate sau neconcordanță între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte sau în același act normativ nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și aplicare a legii. Rezolvarea ei le revine instanțelor de judecată (DCC nr.191 din 21 decembrie 2021, § 19; DCC nr.135 din 27 septembrie 2022, § 34).*

*323. Astfel, Curtea reține că prevederile Codului contravențional, inclusiv normele contestate, stabilesc garanții suficiente, apte să asigure individualizarea sancțiunilor în fiecare caz particular. Prin urmare, Curtea constată că prin instituirea unor amenzi disuasive în cazurile de corupție electorală nu sunt afectate dispozițiile articolului 46 din Constituție.*

**Din Îndrumarul produs în cadrul proiectului „Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente", implementat de PNUD Moldova, privind instrumentele de prevenire a fraudei și corupției electorale în cadrul proceselor electorale**, se menționează că, *răspunderea penală trebuie privită ca ultimă soluție de contracarare a faptelor de corupție politică și electorală, aplicabilă doar atunci când celelalte soluții par a fi lipsite de eficacitate.*

***Statistic, în cadrul fiecărui scrutin, prin rapoartele de totalizare a rezultatelor alegerilor CEC indică la obiectul contestațiilor (sesizărilor) depuse privind acțiuni de corupere a alegătorilor**, acțiuni de transportare a alegătorilor la secțiile de votare, acțiuni de agitație electorală ilegale, utilizarea resurselor administrative de către candidați și susținătorii acestora, etc. Cu toate acestea, la acea etapă, în mare parte faptele sesizate nu își găseau încadrarea prin prisma reglementării normei materiale în conținutul legislației electorale, iar în anumite cazuri nici prin prisma procedurii contravenționale sau celei penale.*

*Noțiunea de fraudă electorală este descrisă în lucrarea „Preventing and combating electoral fraud: Shared experiences and lessons-learned in Romania", ca o formă a corupției specifică procesului electoral, reprezentând o amenințare reală și o provocare pentru democrațiile existente. Definiția **fraudei electorale sau a corupției este relativă**. În termeni legali, frauda electorală și incompetența pot fi definite ca fiind toate acțiunile ilegale și încălcările legislației electorale. **Ambele pot avea loc nu doar în timpul alegerilor, dar și în perioada pre- și post-electorală.***

Aici se reține, că statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, supremația legii și un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfășurarea și totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

Democrația implică desfășurarea unor alegeri libere și corecte, crearea unui mediu politic în care cetățenii să aibă posibilitatea de a participa în mod activ în procesul de luare a deciziilor.

Dreptul de a alege şi a fi ales este recunoscut şi garantat de Constituţia Republicii Moldova, şi reprezintă baza fiecărei societăţi democratice. În acest sens, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art.21 stipulează că orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului.

Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sânt propuse două sau mai multe candidaturi, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii socialpolitice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democraţiilor reprezentative.

Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice pot fi eficiente. Potrivit art. 2 al. 1) din Constituţia Republicii Moldova, *suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie.*

Iar potrivit art. 38 al. 1) din Constituţie, *voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat.*

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, ce afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic. În orice scrutin electoral există o concurenţă între candidaţii care aspiră la ocuparea funcţiilor elective. Concurenţii în alegeri, de regulă, prin programele lor electorale, propun soluţii diferite asupra principalelor probleme din societate şi fiecare din candidaţi doreşte să obţină încrederea, dar şi voturile alegătorilor. Uneori concurenţii sunt tentaţi de a încălca legislaţia în vigoare, pentru a se menţine la putere sau pentru a accede la putere, inclusiv prin acţiuni reprobabile de corupere a alegătorilor.

**Conform materialelor dosarului, se constată că, la 08.05.2025**de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliţie Făleşti, Ursu Ion, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie şi emisă decizia de sancţionare a lui Muntean Valentinaîn temeiul art. $47^1$ alin. (1) Cod contravenţional, pentru faptul că, pe parcursul anului 2024, în ***** a acceptat mijloace băneşti prin aplicaţia mobilă a băncii Promsveazibank PSB Bank în scopul exercitării sau neexercitării drepturilor electorale în cadrul alegerilor din 20.10.2024, pentru ce i s-a aplicat sancţiune cu amendă în mărime de 500 unităţi convenţionale.

La data de 12.09.2025, nefiind de acord cu decizia agentului constatator, contravenientul a depus contestaţie, solicitând anularea procesului, deciziei şi încetarea procesului din lipsa faptei contravenţionale.

În procesul verbal cu privire la contravenţie la data de 08.05.2025se menţionează că a fost încheiat în prezenţa persoanei, însă contestatarul neagă acest fapt.

Deşi, s-a solicitat agentului constatator să asigure prezenţa martorului indicat în proces, din proces însă rezultă că nici nu a fost indicat vreun martor la perfectarea procesului, precum nici mijloace tehnice n-au fost utilizate la perfectarea procesului, care ar putea confirma prezenţa contravenientei la perfectarea procesului.

Astfel, se va reţine cele menţionate de contravenientă că, procesul verbal cu privire la contravenţie a fost perfectat în absenţa acesteia.

Totodată, la materialele dosarului lipsesc înscrisuri din care ar rezulta data când i s-a adus la cunoştinţă decizia de aplicare a sancţiunii contravenientei, din care motiv se va reţine că aceasta a cunoscut despre decizia la 12.09.2025 de la executorul judecătoresc.

Astfel, instanţa constată că contestaţia a fost depusă în termenul prevăzut la art. 448 Cod contravenţional.

Norma articolului $47^1$ alin. (1) Cod contravenţional, în vigoare din 15.08.2024 prevede: *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune, se sancţionează cu amendă de la 500 la 750 de unităţi convenţionale.*

Potrivit doctrinei juridice, coruperea electorală pasivă se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalităţile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

*Obiectul juridic* al contravenţiei prevăzute de art.$47^1$ alin.(1) Cod Contravenţional, reprezintă relaţiile sociale care asigură desfăşurarea corectă, liberă şi democratică a alegerilor, integritatea procesului electoral şi libertatea de exprimare a voinţei alegătorului.

În speţă, contestatarul, fiind persoana care are dreptul de vot (cetăţean al Republicii Moldova cu drept electoral), şi care are capacitate de exerciţiu, este *subiect al contravenţiei* de corupere electorală pasivă.

*Latura obiectivă* a contravenţiei prevăzute de art.$47^1$ alin.(1) Cod Contravenţional, se manifestă prin una sau cumulul de acţiuni de pretindere, primire sau acceptare a unor avantaje materiale.

Unde, pretinderea este solicitarea expresă sau tacită a bunurilor/avantajelor; acceptarea – constituie consimţământul de a primi ceva (fie explicit, fie prin comportament pasiv); iar primirea este încasarea efectivă a bunurilor, banilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite.

Aici, instanţa reţine că, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie contestat în cauză, persoanei în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional i s-a imputat pretinderea/acceptarea mijloacelor băneşti prin aplicaţia PSB.

Procesul verbal cu privire la contravenţie a fost încheiat în prezenţa contravenientei, care l-a semnat menţionând că nu este de acord, însă careva explicaţii la caz, nu a făcut.

Prin urmare, instanţa va da aprecierea acţiunilor contravenientei sub aspectul dacă a fost sau nu dovedita vinovăţia acestuia în comiterea contravenţiei de corupere pasivă în

formă de primire/acceptare a bunurilor, banilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite.

În prezenta cauză, agentul constatator a prezentat extrasul din procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigaţie – colectarea informaţiei de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice din 06.11.2024 şi din procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigaţie –identificarea abonatului din 09.12.2024 la care a fost anexat purtător material de informaţii CD de tip DVD-R cu rezultatele obţinute de la furnizorul serviciilor de telefonie mobilă, din care rezultă că în **perioada 16.09.2024 la numărul de telefon *****, care prin măsurile speciale de investigaţii a fost identificat ca fiind deţinut şi folosit de către Muntean Valentina, IDNP ***** au parvenit multiple mesaje/transferuri.**

Prin sesizarea nr. E/8151 din 08.08.2024 adresată furnizorilor de servicii de comunicaţii electronice (conţinutul cărei se găseşte în mediul informaţional), ca urmare a stabilirii de către Serviciul de Informaţii şi Securitatea Republicii Moldova a indicilor de eludare a prevederilor Legii privind activitatea băncilor pe teritoriul Republicii Moldova în interesul unui grup criminal organizat, ghidat de serviciile speciale străine, s-a constatat că, prestarea serviciilor de mesagerie financiară şi schimbul de date financiare electronice prin resursele online şi aplicaţia electronică a Băncii Comerciale ”Promsveazibank” (PSB), inclusă în sancţiunile internaţionale prin decizia Consiliului UE din 03 iunie 2022, poartă un caracter ilegal.

Indiferent de faptul dacă au fost sau nu ridicate mijloacele băneşti de către contestatar, latura obiectivă a contravenţiei prevăzută de art. $47^1$ alin. (1) Cod contravenţional a fost realizată prin acceptarea/primirea bunurilor ce nu i se cuvin prin intermediul aplicaţiei electronică a Băncii Comerciale ”Promsveazibank” (PSB).

Or, contravenientul, indicând în procesul verbal cu privire la contravenţie că nu este de acord, nu poate fi reţinut drept temei de admitere a contestaţiei, după cum urmează.

Instanţa reţine că actul de corupere electorală a fost realizat prin intermediul unei aplicaţii mobile, a cărei descărcare şi utilizare presupun accesarea telefonului personal al petiţionarului, fapt ce implică o acţiune voluntară din partea acestuia.

Se mai constată că mesajele au fost expediate destinatarului în perioada **16.09.2024, parvenite ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 230 din 31 iulie 2024 pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 355–357,** art. 559, în vigoare din 15.08.2024.

Astfel, argumentul apărării precum că timpul comiterii faptei nu este indicat concret, nu poate duce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, deoarece mesajele au parvenit în perioada de timp, indicată în procesul verbal cu privire la contravenţie.

Tot aici, ţinând cont de faptul că norma art. $47^1$ Cod contravenţional este în vigoare din data de 15.08.2024, se va reţine că contravenţia a avut loc în perioada **16.09.2024.** Aceste circumstanţe, însă în opinia instanţei, nu servesc temei pentru nulitatea procesului verbal cu privire la contravenţie.

Aşa dar, se reţine că de către Inspectoratul naţional de securitate publică a IGP a fost iniţiat procesul contravenţional nr. RAP01433516 cu privire la acţiunile unor persoane implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitori, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă ce nu i se cuvine, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral şi referendumului republican

constituțional din toamna anului 2024, care a fost expediat în adresa Inspectoratului de poliție Fălești potrivit prevederilor art. 393 alin.(2) Cod contravențional.

Or, potrivit art. 399 al. 1) Cod contravenţional, *cauza contravenţională se soluţionează de agentul constatator în a cărui rază teritorială a fost săvîrşită contravenţia. Acesta poate aplica sancţiunile prevăzute în partea specială a cărţii întâi în limitele competenţei şi numai în exerciţiul funcţiunii.*

*(2)* ***Agentul constatator poate constata contravenţii ale căror constatare, soluţionare şi sancţionare sînt atribuite competenţei unor alte organe****. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravenţiilor.*

Iar potrivit art. 440 al. 1) Cod contravenţional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Astfel, în temeiul acestor prevederi (399 al. 2) CC), în opinia instanţei, înscrisurile/probele obţinute de Inspectoratul naţional de securitate publică a IGP şi expediate în adresa Inspectoratului de Poliție Fălești sunt relevante, iar argumentul invocat de partea apărării precum că acestea n-ar fi fost autorizate pentru a fi utilizate în această procedură contravenţională, nu poate fi reţinut.

Or, invocând numărul de procedură a cauzei contravenționale, în situația în care, este aceiaşi cauză contravenţională pornită pe fapt, conform art. $47^1$ Cod contravenţional, iar numărul cauzei contravenționale este numărul de ordine din registrul autorității, se remarcă că, potrivit organigramei Inspectoratului General de Poliție (IGP), Inspectoratul de Poliție Fălești este o subdiviziune, o structură teritorială din cadrul IGP, iar dublarea acțiunilor agentului constatator, prin prisma Codului contravențional, în special art. 399 al. 2) Cod contravențional, nu este indicată.

Acțiunile agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Fălești, fiind o continuitate a acțiunilor de constatare a agentului constatator din cadrul INSP a IGP sau altor structuri de stat.

Reieșind din prevederile art. 440 alin.(2) Cod contravenţional, *agentul constatator este sesizat prin plîngere sau denunţ ori se autosesizează cînd dispune de informaţii suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenţie fie prin constatarea faptei contravenţionale.*

Instanța mai reține că, în cadrul unei cauze penale conexe, în baza ordonanţelor motivate ale procurorului şi a încheierilor emise de Judecătoria Chișinău, au fost autorizate măsuri speciale de investigație în temeiul cărora a fost colectată informație de la furnizorii de comunicații electronice inclusiv S.A. ”Moldtelecom” privind conexiunile cu aplicația mobilă ”PSB”.

Aceste măsuri speciale de investigații, desfășurate cu respectarea strictă a prevederilor art.$138^4$ Cod procedură penală, au relevat o asociere direct între numărul SIM identificat ca fiind înregistrat pe numele petentului şi mesaje recepționate de la aplicația mobilă ”PSB”. 48. Prin urmare constatarea tehnică nu poate fi trecută cu vederea, întrucât

indică o interacţiune efectivă - fie voluntară, fie prin intermediere - între telefonul mobil asociat contestatarei şi infrastructura digitală a instituţiei bancare ruse.

Întrucât, în lipsa unor explicaţii rezonabile de utilizare a telefonului de către o terţă persoană, transferul din partea rudelor, instalări accidentale, instanţa nu poate admite ipoteza unei simple coincidenţe sau erori tehnice, cu atât mai mult cu cât contestatarul nu invocă nici un temei concret susceptibil de a explica natura acestor interacţiuni. Or, instanţa nu va reţine ca una plauzibilă şi convingătoare explicaţia simplă a contravenientei precum că nu a primit mesaje financiare de pe aplicaţia PSB şi nu a fost influenţat de nimeni.

**În aceiaşi ordine de idei, potrivit pct. 310 din decizia Curţii Constituţionale nr.1 de inadmisibilitate privind excepţiile de neconstituţionalitate a unor prevederi din articolul 47[1] din Codul Contravenţional din 21.01.2025, Curtea menţionează că,** ***articolul 47[1] alin.(1) descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenția nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.*** *Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție.*

Argumentele contravenientului privind lipsa în acţiunile sale a elementelor constitutive ale contravenţiei prevăzute la art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional şi că nu a fost demonstrată vinovăţia sa, instanţa le apreciază ca fiind declarative, or, circumstanţele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influenţează asupra calificării juridice a acţiunilor contravenientei, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenţiei de corupere electorală pasivă este suficientă săvârşirea uneia din acţiunile alternative prevăzute la art.47[1] Cod contravenţional, în speţă contravenţia consumându-se în momentul acceptării/primirii mesajelor financiare/transferurilor mijloacelor băneşti prin aplicaţia PSB la numărul său de telefon în perioada indicată.

Instanţa de judecată, examinând în cumul totalitatea probelor, conchide că vina lui **Muntean Valentina** în comiterea contravenţiei prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional este deplin dovedită prin înscrisurile anexate:

-procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr.MAI06 309077 din 04.07.2025,

-procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigaţii, colectarea informaţiei de la furnizorul de servicii de comunicaţie electronice S.A. „Moldtelecom” din 06.11.2024 şi procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigaţii - identificarea abonatului din 09.12.2024 la care a fost anexat material purtător de informaţii CD de tip DVD-R cu rezultatele obţinute de la furnizorul serviciilor de telefonie mobilă şi extrasul din fişierul Fălești.

Alte înscrisuri:

-raportul agentului constatator, şef al secţiei securitate publică al IP Fălești, comisar principal, Petru Rosovschi din data de 09.04.2025,

-raportul de analiză informaţional-criminală,

-ordonanţa privind autorizarea măsurii speciale de investigaţii din 22.10.2024,

-ordonanţă privind aprecierea pertinenţei rezultatelor măsurii speciale de investigaţii din 08.11.2024,

- încheierea nr.13-7921/2024 din 22.10.2024, emisă de Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana şi a mandatului judecătoresc din data de 22.10.2024 prin care s-a autorizat măsurile speciale de investigaţii, şi anume colectarea de informaţii de la furnizorii de

servicii de comunicaţii mobile –S.A.Moldtelecom, privind aplicaţia mobilă cu identificatorul PSB şi/sau ПСБ (Federaţia Rusă) ce aparţine Băncii Comerciale Promsveazibank din Federaţia Rusă, pentru perioada 1.01.2024-22.10.2024, etc.,

-încheierea nr.13-2236/2025 din 01.04.2025, emisă de Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana şi a mandatului judecătoresc din data de 01.04.2025 prin care s-a autorizat folosirea datelor obţinute în urma efectuării măsurilor de investigaţie colectarea de informaţii de la furnizorul de servicii de comunicaţii electronice S.A. „Moldtelecom" în cadrul cauzei contravenţionale.

-şi altele, încheierea judecătorului de instrucţie prin care s-a autorizat măsurile speciale de investigaţie-identificarea abonatului, de folosire a acestor date din cauza penală în cauza contravenţională, etc.

Instanţa reţine că, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, prezentate, cercetate în şedinţă şi apreciate de instanţă, iar încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică.

Sub acest aspect instanţa conchide că, faţă de probele administrate în cauză prezumţia de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumţia de autenticitate şi prezumţia de veridicitate, nu au fost răsturnate în cazul de faţă, în condiţiile în care săvârşirea faptei contravenţionale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator şi a probelor acumulate, iar contravenientei i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenţie, însă nu a reuşit să răstoarne prezumţia de legalitate, valabilitate şi autenticitate de care se bucură actul contestat.

În consolidarea acestei poziţii, instanţa de judecată remarcă că, procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exerciţiul funcţiunii, trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumţii de autenticitate, veridicitate şi legalitate.

În acest sens este de menţionat că, în jurisprudenţa CEDO s-a reţinut în mod constant că prezumţiile nu sunt, în principiu, contrare Convenţiei. În aşa mod Curtea a constatat anterior că, prezumţiile de fapt şi de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenţia nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depăşească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumţii, aceasta în limite rezonabile, ţinând cont de gravitatea faptelor şi păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franţei, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141- A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001). 61. În circumstanţele descrise supra, instanţa consideră că agentul constatator a examinat cauza sub toate aspectele, iar vinovăţia contravenientei în comiterea contravenţiei prevăzută de art.$47^1$ alin.(1) Cod contravenţional, reţinută în sarcina sa prin procesul-verbal cu privire la contravenţie, a fost integral dovedită prin probele pertinente şi concludente prezentate de către agentul constatator şi cercetate în cadrul şedinţei de judecată.

Prin urmare acţiunile lui Muntean Valentina corect au fost încadrate în conformitate cu art. $47^1$ alin.(1) Cod contravenţional, coruperea electorală pasivă cu indicii: *Pretinderea, acceptarea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător al bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice, formă, care nu i se cuvin pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune*.

La caz, în contestaţia depusă împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare, contravenientul nu a prezentat nici o probă în susţinerea poziţiei sale, limitându-se la invocarea formală a unor neajunsuri. De aceea, în opinia instanţei de judecată, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acţiunilor agentului constatator şi legalitatea procesului verbal şi a deciziei contestate. Or, conform prevederilor art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională este supusă răspunderii contravenţionale.

În speţă, instanţa constată că în cadrul cauzei contravenţionale a fost respectat principiul dreptăţii, contrar alegaţiilor contravenientului, iar agentul constatator a întreprins toate măsurile necesare, în vederea stabilirii vinovăţiei contravenientei şi elucidării cauzei date, or probele anexate de către agent la dosar dovedesc pe deplin vinovăţia contravenientului în comiterea contravenţiei prevăzute de art. $47^1$ alin. (1) Cod contravenţional.

Instanţa apreciază ca declarativ argumentul contestatarului precum că nu este de acord cu actul întocmit de către agentul constatator, dat fiind faptul că nu a comis contravenţia de care este învinuit, or această poziţie de către instanţă este privită ca fiind o metodă de apărare în condiţiile în care la materialele cauzei există probe pertinente şi concludente care în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc săvârşirea faptei imputate.

Mai mult, nerecunoaşterea vinei de către contravenient, reprezintă în principal un drept al contravenientei de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 6 CEDO.

Argumentele contestatarului privind lipsa în acţiunile sale a elementelor constitutive ale contravenţiei prevăzute la art.$47^1$ alin.(1) din Codul contravenţional, instanţa le apreciază ca fiind declarative, or, circumstanţele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influenţează asupra calificării juridice a acţiunilor contravenientei, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenţiei de corupere electorală pasivă este suficientă săvârşirea uneia din acţiunile alternative prevăzute la art. $47^1$ alin.(1) din Codul contravenţional, în speţă contravenţia consumându-se în momentul pretinderii/acceptării bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.

Totodată, instanţa reţine că actul de corupere electorală a fost realizat prin intermediul unei aplicaţii mobile, a cărei descărcare şi utilizare presupun accesarea telefonului personal al contestatarului, fapt ce implică o acţiune voluntară din partea acestuia.

Studiind procesul-verbal cu privire la contravenţie seria şi nr. MAI06 309077 din 08.05.2025prin prisma art. 442 şi 443 Cod contravenţional, instanţa îl găseşte ca fiind întocmit cu respectarea prevederilor indicate, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

Faptul că, agentul constatator a reţinut timpul săvârşirii contravenţiei, perioada anului 2024, în situaţia în care, în şedinţa de judecată s-a constatat că de fapt săvârşirea contravenţiei a avut loc în perioada **16.09.2024**, când la numărul de telefon al contravenientului a parvenit mesajele de la PSBank, adică după data de 15.08.2024 când norma art. $47^1$ Cod contravenţional a intrat în vigoare, în opinia instanţei, nu duc la

nulitatea procesului. Iar drept perioada de săvârşire a contravenţiei se reţine data la care au parvenit mesajele, ce se cuprinde în învinuirea adusă contravenientului.

În consecinţă, instanţa constată că forţa probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumţia de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Cu privire la sancţiunea aplicată de către agentul constatator instanţa apreciază că, aceasta a fost aplicată în limitele impuse de art. 34 alin. (2) Codul contravenţional şi în limitele stabilite de art. $47^1$ alin. (1) Cod contravenţional.

Instanţa conchide că, faţă de probele administrate în cauză, prezumţia de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumţia de autenticitate şi prezumţia de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de faţă, în condiţiile în care săvârşirea faptei contravenţionale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator şi a probelor acumulate. În ipostaza creată şi descrisă supra, vinovăţia contravenientei în săvârşirea contravenţiei şi-a găsit deplină confirmare prin probele administrate, care în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert cele expuse mai sus.

Cu referire la faptul că sancţiunea este semnificativă, se atestă că instanţa examinează contestaţia în limita solicitărilor. Prin contestaţia depusă, contestatarul, deşi face referire la ceea că sancţiunea este semnificativă pentru el, nu prezintă careva probe ce ar permite instanţei să revizuiască sancţiunea şi, prin prisma art. $44^1$ Cod contravenţional să aplice o sancţiune sub limita prevăzută de lege.

Astfel, instanţa constată că criteriile generale de individualizare a sancţiunii prevăzute la art. 41 Cod contravenţional, circumstanţele atenuante şi agravante (articolele 42 şi 43), au fost reţinute şi respectate.

Or, contravenientul a menţionat că nu recunoaşte vina şi solicită încetarea procesului pe faptul că în acţiunile sale n-ar exista faptul contravenţiei.

Astfel, nici nu se pune în discuţie aplicabilitatea prevederilor art. $47^1$ al. 3) Cod contravenţional, prin care legislatorul a prevăzut clauza de impunitate în caz de autodenunţare sau contribuire activă la descoperirea ori la contracararea săvârşirii faptei de corupere electorală, ce ar face posibilă liberarea persoanei de răspundere contravenţională cu încetarea procesului contravenţional, conform art. 441 alin. (1) lit. h) Cod contravenţional.

Contravenienta deşi a negat implicarea sa în săvârşirea contravenţiei imputate a comunicat că a transmis telefonul său unei doamne, care i-a promis ajutor material în perioada vizată, practic recunoscând vina.

Având în vedere circumstanţele enunţate instanţa de judecată conchide că, în cadrul judecării cauzei s-a confirmat netemeinicia contestaţiei prin urmare aceasta va fi respinsă, iar decizia de sancţionare din 08.05.2025emisă în privinţa contravenientului conform art. $47^1$ alin.(1) Cod Contravenţional prin care s-a aplicat amendă în mărime de 500 unităţi convenţionale, va fi menţinută fără modificări.

În conformitate cu art.448, 458, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Se respinge contestaţia depusă de către Muntean Valentina în cadrul procesului contravenţional intentat în privinţa sa conform art. $47^1$ alin. (1) Cod contravenţional al RM, ca fiind neîntemeiată.

Decizia de aplicare a sancţiunii sub formă de amendă în mărime de 500 unităţi convenţionale, ce constituie echivalentul sumei de 25000 lei, emisă pe marginea procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr.MAI06 309077 din 25.06.25, întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Poliţie Făleşti, Ursu Ion, în privinţa lui Muntean Valentina, se menţine fără modificări.

Hotărârea cu drept de recurs în termen de 15 zile în Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Bălţi (sediul Făleşti).

Preşedinte de şedinţă, judecător Lilia Trocin